

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

ક્રિમિનલ અપીલ નં.૭૬૨/૧૯૯૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. એમ. પંચાલ

તથા

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. એચ. કાદરી

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ	ના

	હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	
પ	શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?	ના

ગુજરાત રાજ્ય

વિરુદ્ધ

રાજેશભાઈ આર. મિસ્ત્રી

ઉપસ્થિતિ:

રાજ્ય તરફે શ્રીમતી અમી યાજ્ઞિક, એ.પી.પી.

સામાવાળાઓ તરફે શ્રી એમ. એમ. તિરમિઝી વતી શ્રી કે. બી. આનંદજીવાલા.

કોરમ:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. એમ. પંચાલ

તથા

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. એચ. કાદરી

નિર્ણય તારીખ: ૨૨/૦૪/૯૯

મૌખિક ચુકાદો

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. એમ. પંચાલ)

વડોદરાના વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા સેશન્સ કેસ નં. ૫૪/૯૧ માં ૧૬ એપ્રિલ, ૧૯૯૨ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા નોંધાયેલા સામાવાળાઓને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૯૮(એ), ૩૦૬ અને કલમ ૧૧૪ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓમાંથી નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા, જેને ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી હાલની અપીલમાં પડકારવામાં આવી છે.

૨.મૃતક જયશ્રીબેન અમદાવાદના અમરાઈવાડીના ગોપાલનગરમાં પ્રજલાલ ભાવસરની ચાલ ખાતે રહેતા મનસુખલાલ ગોરધનદાસની પુત્રી હતી. મનસુખલાલ વ્યવસાયે સુથાર છે. મૃતક જયશ્રીબેનના લગ્ન ૧૯૮૯માં સામાવાળા નં. ૧ સાથે થયા હતા. મનસુખલાલના જણાવ્યા મુજબ, સામાવાળા નં. ૧ મૃતક જયશ્રીબેનને માર મારતો હતો અને તેનું વૈવાહિક જીવન સુખી નહોતું. એક વખત મૃતક જયશ્રીબેનને સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા માર મારવામાં

આવ્યો હતો અને તેથી, તે મનસુખલાલના સાળા નાનાલાલના ઘરે ગઈ હતી. મનસુખલાલના જણાવ્યા મુજબ, નાનાલાલે જયશ્રીબેનને તેના સાસરિયા ઘરે પાછા ફરવા માટે સમજાવ્યા હતા, પરંતુ જ્યારે જયશ્રીબેન સામાવાળા નં. ૧ ના ઘરે ગયા ત્યારે નાનાલાલની હાજરીમાં, મૃતક જયશ્રીબેન માર મારવામાં આવ્યો હતો અને સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા ઘરમાં પ્રવેશવા દેવામાં આવ્યો ન હતો. ૧, જેના પરિણામે નાનાલાલ અને તેમના પત્ની વિમલાબેન જયશ્રીબેનને અમદાવાદ મનસુખલાલના ઘરે લાવ્યા હતા. ત્યારબાદ મુંબઈમાં રહેતા અને મનસુખલાલના સાળા બાબુલાલ આવ્યા હતા અને તેમણે મૃતક જયશ્રીબેનને તેમના સાસરિયા ઘરે પાછા ફરવા માટે સમજાવ્યા હતા અને તે મુજબ, તેઓ સામાવાળાઓ સાથે રહેતા હતા. ૧૮/૦૫/૧૯૮૯ ના રોજ, મૃતક જયશ્રીબેન પોતાના શરીર પર તેમજ તેમના ૮ થી ૯ મહિનાના પુત્ર પર કેરોસીન છાંટીને પોતાને તેમજ તેમના સગીર પુત્રને આગ લગાવી દીધી હતી. દાઝી જવાથી મૃતક ચીસો પાડવા લાગ્યો હતો અને તેથી, સામાવાળાઓના ઘરની નજીક રહેતા વિઠ્ઠલદાસ ધુળાભાઈ પરમાર તેણીને બચાવવા આવ્યા અને તેણીને રક્ષામાં હોસ્પિટલ લઈ ગયા. ૧૮ મે, ૧૯૮૯ ના રોજ બપોરે ૧૨.૩૦ વાગ્યે મૃતક જયશ્રીબેન વડોદરાની SSC હોસ્પિટલના ઇમરજન્સી વોર્ડમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી અને ડૉ. મીનાબેન મહેશકુમાર પારેખ દ્વારા તેમની સારવાર કરવામાં આવી હતી. ડોક્ટરે જોયું કે મૃતક જયશ્રીબેન ૧૦૦% બળી ગયા હતા. એવો આરોપ છે કે સારવાર દરમિયાન જયશ્રીબેને ડૉ. મીનાબેન સમક્ષ મૌખિક મૃત્યુ

નિવેદન આપ્યું હતું જેમાં જણાવ્યું હતું કે તેણીએ તેના સસરા દ્વારા કરવામાં આવેલી ફૂરતાને કારણે આત્મહત્યા કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. સારવાર દરમિયાન, મૃતક જયશ્રીબેનને બર્ન્સ વોર્ડમાં રીફર કરવામાં આવ્યા હતા જ્યાં બપોરે લગભગ ૧.૨૦ વાગ્યે તેમનું અવસાન થયું. મૃતક જયશ્રીબેને ડૉ. મીનાબેનને આપેલા નિવેદનની જાણ એસએસજી હોસ્પિટલમાં હેડ કોન્સ્ટેબલ તરીકે ફરજ બજાવતા લાખાભાઈ વેચાતભાઈને કરવામાં આવી હતી. લાખાભાઈ વેચાતભાઈએ માહિતી નોંધી અને સયાજીગંજ પોલીસ સ્ટેશનના ઇન્ચાર્જ ઓફિસરને ફોન પર ઘટનાની જાણ કરી. હેડ કોન્સ્ટેબલ લાખાભાઈ પાસેથી માહિતી મળતાં શ્રી એસજેતીતે "ડી" ડિવિઝનના પોલીસ અધિક્ષક તરીકે ફરજ બજાવતા પીએસઆઈ શ્રી.આ કેસની તપાસ માટે સયાજીગંજ પોલીસ સ્ટેશનના ભાટિયા અને મૃતક જયશ્રીબેનના આકસ્મિક મૃત્યુ અંગે પોલીસ સ્ટેશનમાં રાખવામાં આવેલા રજિસ્ટરમાં એન્ટ્રી નં. ૪૮/૮૯ દાખલ કરવામાં આવી હતી. વડોદરાના "ડી" ડિવિઝનના એસપી શ્રી અતિત એસએસજી હોસ્પિટલ ગયા અને મૃતદેહની તપાસ માટે એકિઝક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટને યાદી લખી. તે મુજબ, પંચ સાક્ષીઓની હાજરીમાં તપાસ પંચનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ ઘટના સ્થળનું પંચનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યું, જ્યાંથી મૃતક દ્વારા લખાયેલ હોવાનો આરોપ મૂકાયેલ પોસ્ટકાર્ડ મળી આવ્યું. તપાસ અધિકારીએ કેસની હકીકતોથી વાકેફ સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા અને મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવ્યો જે ડૉ. સુતુપ્પા સત્યેન્દ્ર દ્વારા કરવામાં આવ્યો. તપાસ દરમિયાન જમ

કરાયેલા ગુનાહિત પદાર્થો, જેમાં મૃતકના વિસેરાનો સમાવેશ થાય છે, તેને વિશ્લેષણ માટે ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરીમાં મોકલવામાં આવ્યા. જરૂરી અહેવાલો પ્રાપ્ત થયા પછી અને તપાસના અંતે, સામાવાળાઓને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૮૮(A), ૩૦૬ અને કલમ ૧૧૪ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ માટે ચાર્જશીટ કરવામાં આવી હતી. ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનો ફક્ત સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા જ સુનાવણીપાત્ર છે અને તેથી, કેસ ટ્રાયલ માટે સેશન્સ કોર્ટ, વડોદરાને સોંપવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં તેને સેશન્સ કેસ નંબર ૫૪/૯૧ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવ્યો હતો. વડોદરાના વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ, જેમની પાસે કેસ ટ્રાયલ માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો, તેમણે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૮૮(A), ૩૦૬ અને કલમ ૧૧૪ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ માટે એક્ઝ.૧ માં સામાવાળાઓ સામે આરોપ ઘડ્યો. આરોપ વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યો અને સામાવાળાઓને સમજાવવામાં આવ્યો, જેમણે દોષિત ન હોવાની કબૂલાત કરી અને ટ્રાયલ ચલાવવાનો દાવો કર્યો. તેથી, ફરિયાદ પક્ષની તપાસ કરવામાં આવી; (૧) ડૉ. સુતુપ્પા સત્યેન્દ્ર, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ ૧ આંક-૮, (૨) ડૉ. મીનાબેન મહેશભાઈ પારેખ, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ ૩, આંક-૧૧, (૩) વિઠ્ઠલભાઈ ધુળાભાઈ પરમાર, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ ૩, આંક-૧૫, (૪) શનાભાઈ મથુરભાઈ વસાવા, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ .૪ આંક-૧૯, PW ૫૫, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ ૧૯, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ . ઉદા.૨૦, (૬) લાખાભાઈ વેચાતભાઈ, ફરિયાદપક્ષના

સાહેદ .૬, આંક-૨૧, અને (૭) શિવગીરી જગતગીરી અતિત, ફરિયાદપક્ષના સાહેદ .૭, આંક-૨૮, ઉત્તરદાતાઓ સામે તેનો કેસ સાબિત કરવા. ફરિયાદ પક્ષે દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા, જેમ કે, મૃતક જયશ્રીબેનની એક્સહ.૯ ખાતે પોસ્ટમોર્ટમ નોટ્સ, એક્સહ.૧૦ ખાતે મૃતક ગૌરવ રાજેશભાઈ મિસ્ત્રીની પોસ્ટમોર્ટમ નોટ્સ, એક્સહ.૧૨ ખાતે મૃતક જયશ્રીબેનનું મેડિકલ સર્ટિફિકેટ, એક્સહ.૧૩ ખાતે મૃતક જયશ્રીબેનના પુત્ર ગૌરવનું મેડિકલ સર્ટિફિકેટ, એક્સહ.૧૬ ખાતે તપાસ રિપોર્ટ, એક્સહ.૧૭ ખાતે ગુનાના સ્થળનો પંચનામું, એક્સહ.૨૩ ખાતે વર્ધી બુકમાં કરેલી એન્ટ્રી,સામાવાળાઓ પર દોષ સાબિત કરવા માટે આંક-૨૬ પર ફરિયાદ, આંક-૩૦ પર પોસ્ટકાર્ડ વગેરે. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષીઓના પુરાવા નોંધાયા પછી, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે કેસ પર સામાવાળાઓને સામાન્ય રીતે પૂછપરછ કરી અને ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ તેમનું નિવેદન નોંધ્યું. તેમના આગળના નિવેદનોમાં, સામાવાળાઓએ કાર્યવાહીનો કેસ નકારી કાઢ્યો. સામાવાળા નં. ૧ એ તેમના આગળના નિવેદનમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે ગૌરવના જન્મ પછી મૃતક જયશ્રીબેન બીમાર હતા અને વાઈથી પીડાતા હતા, જેના પરિણામે, તેમણે એક વખત તેમના પુત્ર ગૌરવને જમીન પર ફેંકી દીધો હતો અને ઘરના વાસણો પણ ફેંકી રહ્યા હતા. સામાવાળા નં. ૧ એ કોર્ટ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે મૃતક વાઈથી પીડાતી હોવાથી, તેણીએ આત્મહત્યા કરી હશે. તેમણે તબીબી બિલ અને પ્રિસ્ક્રિપ્શન રજૂ કર્યા જે દર્શાવે છે કે મૃતક લાંબા સમયથી બીમાર હતો અને તેની

બીમારી માટે સારવાર ચાલી રહી હતી. બચાવમાં કોઈ પુરાવા સામાવાળાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા.

૩. ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓની સમીક્ષા કર્યા પછી, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ઠરાવ્યું કે બપોરે ૧૨.૩૦ વાગ્યે તબીબી કાગળો મુજબ, મૃતક બોલવાની સ્થિતિમાં નહોતો અને તેથી, મૃતક માટે કોઈની સમક્ષ કોઈ પણ પ્રકારની ઘોષણા કરવી શક્ય નહોતું, જેના પરિણામે, કહેવાતી મૃત્યુ ઘોષણા વિશ્વસનીય નહોતી. વિદ્વાન ન્યાયાધીશે તારણ કાઢ્યું કે ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા એવા કોઈ સંતોષકારક પુરાવા નથી કે જે સાબિત કરે કે સામાવાળાઓ કોઈપણ ઈરાદાપૂર્વકના કૃત્ય માટે દોષિત હતા જે એવી પ્રકૃતિનું હતું જે મૃતકને તેના નાના પુત્ર સાથે આત્મહત્યા કરવા માટે પ્રેરિત કરે તેવી શક્યતા હતી અને ન તો એવો કોઈ પુરાવો હતો કે સામાવાળાઓએ મૃતક જયશ્રીબેન દ્વારા આત્મહત્યા કરવા માટે ઉશ્કેરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૯૮-એ અને ૩૦૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ સામાવાળાઓ સામે બનાવવામાં આવ્યા ન હતા. અંતિમ નિર્ણયમાં, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ૧૬/૦૪/૧૯૯૨ ના રોજના વાંધાજનક ચુકાદા દ્વારા સામાવાળાઓને નિર્દોષ જાહેર કર્યા, જેના કારણે અપીલ રજૂ કરવાનો માર્ગ મોકળો થયો.

૪. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી અમી યાજ્ઞિકે રજૂઆત કરી હતી કે મૃતક જયશ્રીના પિતા મનસુખલાલ ગોરધનદાસના પુરાવા સૂચવે છે કે સામાવાળાઓનું વર્તન એવું હતું કે તે મૃતકને આત્મહત્યા કરવા માટે પ્રેરિત કરે તેવી શક્યતા હતી

અને કારણ કે સામાવાળાઓએ મૃતકને ફૂરતાનો ભોગ બનાવ્યો હતો, તેથી તેમને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૮૮-એ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હોવા જોઈએ. વિદ્વાન વકીલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે પરંતુ મૃતકને જે ફૂરતાનો ભોગ બનાવવામાં આવ્યો હતો તેના માટે, એવું કોઈ બીજું કારણ નહોતું જે મૃતકને તેના નાના પુત્ર સાથે આત્મહત્યા કરવા માટે પ્રેરિત કરે અને તેથી, ફરિયાદ પક્ષના કેસને વિદ્વાન ન્યાયાધીશે સ્વીકારવો જોઈતો હતો. દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે મૃતક જયશ્રીબેન દ્વારા સામાવાળા નં. ૨, જે તેના સસરા હતા, દ્વારા કરવામાં આવેલી ફૂરતા અંગે મૌખિક મૃત્યુ નિવેદન વિશ્વસનીય અને સ્વીકાર્ય છે અને તેથી, ઓછામાં ઓછા સામાવાળા નં. ૨. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા વિશ્વસનીય અને મજબૂત પુરાવાઓ દ્વારા એ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું છે કે મૃતક પર સામાવાળાઓ દ્વારા માત્ર ફૂરતા જ નહીં, પરંતુ તેમણે તેના નાના પુત્ર સાથે આત્મહત્યા કરવા માટે પણ ઉશ્કેર્યો હતો, તેથી અપીલ સ્વીકારવી જોઈએ.

૫. સામાવાળાઓ તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે.બી.આનંદજીવાલાએ દલીલ કરી હતી કે મૃતક જયશ્રીબેનના પિતા મનસુખલાલ ગોરધનદાસે ફરિયાદ પક્ષને બિલકુલ ટેકો આપ્યો નથી અને તેમને સામાવાળા જાહેર કરવામાં આવ્યા છે અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓ એ સાબિત કરતા નથી કે મૃતક જયશ્રીબેન પર કોઈપણ સામાવાળાઓ દ્વારા ફૂરતા આચરવામાં આવી હતી, તેથી ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૮૮(એ) હેઠળ સજાપાત્ર ગુનામાંથી સામાવાળાઓને નિર્દોષ જાહેર

કરવાનો કોર્ટ દ્વારા સમર્થન આપવો જોઈએ. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે રેકૉર્ડ પરના તબીબી કાગળો દર્શાવે છે કે મૃતકને બપોરે ૧૨.૩૦ વાગ્યે ઇમરજન્સી વોર્ડમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ તે બોલી શકતી ન હતી કે કોઈ દુખાવો અનુભવી રહી ન હતી અને તેણીને પહેલી, બીજી અને ત્રીજી ડિગ્રી દાઝી ગઈ હોવાથી, તેણી માટે કોઈની સમક્ષ કોઈ નિવેદન આપવું શક્ય ન હતું, જેના પરિણામે, મૃતક દ્વારા ડૉ. મીનાબેન સમક્ષ કરવામાં આવેલી કહેવાતી મૌખિક મૃત્યુ ઘોષણા કોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવી જોઈએ નહીં. વિદ્વાન વકીલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે સામાવાળા નં. ૧. બચાવ પક્ષ એવો સંભવ કરે છે કે મૃતકે આત્મહત્યા કરી હતી, કારણ કે તે વાઈથી પીડાતી હતી અને તેથી, રાજ્ય સરકાર દ્વારા દાખલ કરાયેલી અપીલને નકારી કાઢવી જોઈએ, ખાસ કરીને જ્યારે આ બાબતમાં બે મંતવ્યો શક્ય હોય.

૬. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રેકૉર્ડ પરના તમામ પુરાવાઓની અમારી સમીક્ષા કરવામાં આવી છે. મૃતક જયશ્રીબેનના પિતા મનસુખલાલ ગોરધનદાસના પુરાવા કોઈપણ રીતે એવું સૂચવતા નથી કે મૃતક પર કોઈપણ સામાવાળાઓ દ્વારા ફૂરતાનો ભોગ બન્યો હતો. જોકે તેમના પુરાવામાં તેમણે દાવો કર્યો હતો કે સામાવાળા નં. ૧ એ મૃતક જયશ્રીબેનને માર માર્યો હતો અને તેથી, જયશ્રીબેન નાનાલાલના ઘરે ગયા હતા, જે તેમના સાળા છે અને જ્યારે જયશ્રીબેન તેમના સાળા છે, ત્યારે તેમને માર મારવામાં આવ્યો હતો અને સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા ઘરમાં પ્રવેશતા અટકાવવામાં આવ્યા હતા, તેમણે

સ્વીકાર્યું છે કે કેસની તપાસ દરમિયાન તેમનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું ત્યારે તેમણે પોલીસ સમક્ષ આવું કોઈ નિવેદન આપ્યું ન હતું. મુખ્ય તપાસમાં, આ સાક્ષીનો સામનો મૃતક દ્વારા લખાયેલો અને પોસ્ટ કરાયેલો પત્ર જોવા મળ્યો હતો, પરંતુ સાક્ષીએ કોર્ટ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે પત્રના લખાણો તેમની પુત્રીના નથી. પોતાની ઊલટતપાસમાં, તેમણે દાવો કર્યો હતો કે તેમણે પોલીસ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે પત્ર તેમની પુત્રી દ્વારા લખાયો હતો કારણ કે પત્રની સામગ્રી પોલીસે તેમને વાંચી સંભળાવી હતી અને તેથી, તેમનું માનવું હતું કે ઉપરોક્ત પત્ર તેમની પુત્રી દ્વારા લખાયેલો હોવો જોઈએ. ફરીથી, ઊલટતપાસમાં સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તેમણે પોલીસ સમક્ષ આપેલા પોતાના નિવેદનમાં ઉદ્દેખ કર્યો નથી કે જયશ્રીબેનને સામાવાળા નંબર ૧ દ્વારા માર મારવામાં આવ્યો હતો. આ સાક્ષીને સામાવાળા જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ તેમણે વિદ્વાન APP દ્વારા કરવામાં આવેલા સૂચનને નકારી કાઢ્યું હતું કે તે સામાવાળા નંબર ૧ ની તરફેણમાં કોર્ટ સમક્ષ જુબાની આપી રહ્યો હતો. સાક્ષી મનસુખલાલના પુરાવા વાંચવાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ફરિયાદ પક્ષને એ સાબિત કરવા માટે કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવા મળ્યા નથી કે મૃતક જયશ્રીબેન પર કોઈપણ સામાવાળાઓ દ્વારા ફૂરતાનો ભોગ બન્યો હતો. કેસના રેકૉર્ડ પર એકિઝક્યુટેડ ૩૦ વાગ્યે રજૂ કરાયેલ પોસ્ટકાર્ડ પણ કોઈપણ રીતે એવું સૂચવતું નથી કે મૃતક પર કોઈપણ સામાવાળાઓ દ્વારા કોઈ ફૂરતાનો ભોગ બન્યો હતો. ઉપરોક્ત પોસ્ટકાર્ડનું વાજબી વાંચન એ સ્પષ્ટ કરે છે કે મૃતક ખુશ ન હતી અને તેના માતાપિતાના ઘરે

આરામ કરવા માંગતી હતી. કેસની હકીકતો અને સંજોગોની સંપૂર્ણતા પર, અમારું માનવું છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશ એ નિષ્કર્ષ પર આવવામાં વાજબી હતા કે IPC ની કલમ ૪૮૮(A) હેઠળ સજાપાત્ર ગુનો કોઈપણ સામાવાળાઓ સામે બન્યો નથી.

૭. ડૉ. મીનાબેન મહેશભાઈ પારેખ, જેમની આંક-૧૧ માં તપાસ કરવામાં આવી હતી, તેમણે દાવો કર્યો છે કે બપોરે ૧૨.૩૫ વાગ્યે જયશ્રીબેન ભાનમાં હતા અને તેમણે ઇતિહાસમાં જણાવ્યું હતું કે તેમના સસરા દ્વારા કરવામાં આવેલા ફૂરતાને કારણે તેમણે આત્મહત્યા કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. કેસના રેકૉર્ડ પર રહેલા તબીબી કાગળો દર્શાવે છે કે મૃતકને બપોરે ૧૨.૩૦ વાગ્યે SSGH હોસ્પિટલના ઇમરજન્સી વોર્ડમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી અને ફરજ પરના ડૉક્ટરે સમર્થન આપ્યું હતું કે તે સમયે દર્દી વાત કરી રહી ન હતી અને તેના ચહેરા, વાળ, ગુપ્તાંગ, હથેળી અને તળિયા સહિત આખા શરીરમાં પ્રથમથી ત્રીજા ડિગ્રી સુધી ઊંડા દાઝી ગયા હતા. તબીબી કાગળોમાં વધુમાં નોંધાયું છે કે મૃતક હવા માટે હાંફતો હતો અને દર્દીનો મૌખિક પોલાણ પણ બળી ગયો હતો. ફરજ પરના તબીબી અધિકારીએ જે મહત્વપૂર્ણ બાબત નોંધી હતી તે એ હતી કે પીડાનો કોઈ પ્રતિભાવ નહોતો. મૃતકને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવેલી ખરાબ સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, ડૉ. મીનાબેને રજૂ કરેલો દાવો કે મૃતક જયશ્રીબેન ભાનમાં હતા અને તેમણે ઘટનાનો પોતાનો ઇતિહાસ વર્ણવ્યો હતો, તે શંકાસ્પદ બને છે. તબીબી કાગળો એ પણ સૂચવે છે કે મૃતકને નસમાં ટ્વીન ઇન્જેક્શન આપવામાં

આવ્યું હતું અને તેમાં શામક દવા હોવાથી, તે કોઈની સમક્ષ કોઈ નિવેદન આપવા માટે હોશમાં ન હોત. તબીબી કાગળો સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત કરે છે કે હોસ્પિટલમાં દાખલ થયાના સમયથી જ, મૃતક જયશ્રીબેનની સ્થિતિ સમય જતાં બગડતી જતી હતી અને લગભગ ૧.૦૦ વાગ્યે તે સંપૂર્ણપણે કોમામાં જતી રહી હતી. મૃતકને થયેલી દાઝી ગયેલી ઈજાઓની પ્રકૃતિ અને SSG હોસ્પિટલમાં તેણીને આપવામાં આવેલી સારવારને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા લેવામાં આવેલ અભિપ્રાય કે મૃતક કોઈ નિવેદન આપવાની સ્થિતિમાં ન હતી તે સંભવિત અને સ્વીકાર્ય લાગે છે.

૮. વધુમાં, ડૉ. મીનાબેનના જણાવ્યા મુજબ, જયશ્રીબેને તેમને જણાવ્યું હતું કે તેમના સસરા દ્વારા કરવામાં આવેલી ફૂરતાને કારણે તેમણે આત્મહત્યા કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. જોકે, ડૉ. મીનાબેને આ વાત ક્યારેય હેડ કોન્સ્ટેબલને જણાવી ન હતી, જે મૃતકની હોસ્પિટલમાં સારવાર ચાલી રહી હતી ત્યારે હાજર હતા. એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા મૃતકનું નિવેદન નોંધવાનો કોઈ પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો ન હતો. હોસ્પિટલમાં ફરજ પરના હેડ કોન્સ્ટેબલ લાખાભાઈ વેયાતભાઈની તપાસ એક્ઝ.૨૨ ખાતે કરવામાં આવી હતી. તેમણે દાવો કર્યો છે કે તેમણે ડૉ. મીનાબેને આપેલી માહિતી એક રજિસ્ટરમાં નોંધી હતી અને સયાજીગંજ પોલીસ સ્ટેશનના પીએસઓને જરૂરી માહિતી પહોંચાડી હતી. ડૉ. મીનાબેને આપેલી માહિતી અને હેડ કોન્સ્ટેબલે સયાજીગંજ પોલીસ સ્ટેશનના પીએસઓને આપેલી માહિતી અનુક્રમે એક્ઝ.૨૩ અને ૨૫ ખાતે રજૂ કરવામાં

આવે છે. એક્ઝ.રપમાં. ૨૩ અને ૨૫ માં સ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે મૃતક તેના પતિ અને સસરા દ્વારા કરવામાં આવતી ફૂરતાથી કંટાળી ગઈ હોવાથી, તેણીએ આત્મહત્યા કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. ડૉ. મીનાબેન દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતી હેડ કોન્સ્ટેબલ લાખાભાઈ દ્વારા ખોટી રીતે નોંધવામાં આવી હતી તે ફરિયાદ પક્ષનો કેસ નથી. ડૉ. મીનાબેને તેમના પુરાવામાં એવું જણાવ્યું નથી કે મૃતકે તેના પતિ દ્વારા કરવામાં આવેલી ફૂરતા અંગે કોઈ ફરિયાદ કરી હતી. આમ, ડૉ. મીનાબેને કોર્ટ સમક્ષ આપેલા પુરાવામાં ઉલ્લેખિત કહેવાતું મૃત્યુનું નિવેદન ફરજ પરના હેડ કોન્સ્ટેબલને આપેલા અગાઉના નિવેદનથી સંપૂર્ણપણે વિરોધાભાસી છે અને બિલકુલ સુસંગત નથી. મૃતકના પોસ્ટમોર્ટમ નોંધો દર્શાવે છે કે મૃતકના શરીર પર શ્વાસનળી પણ ભરાઈ ગઈ હતી. તેનો અર્થ એ થયો કે મૃતક માટે બોલવું શક્ય ન હતો. આ બાબતના એકંદર દૃષ્ટિકોણથી, વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા કાઢવામાં આવેલ નિષ્કર્ષ વાજબી લાગે છે કે મૃતક કોઈ નિવેદન આપવાની સ્થિતિમાં ન હતો અને તેથી, સામાવાળા નં. ૨, જે મૃતકના સસરા છે, તેમને મૃતકે ડૉક્ટર સમક્ષ કરેલા કહેવાતા મૃત્યુના ઘોષણાના આધારે દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં. આમ, રેકૉર્ડ પરના પુરાવા એ સાબિત કરતા નથી કે મૃતક જયશ્રીબેન પર કોઈપણ સામાવાળાઓ દ્વારા ફૂરતાનો ભોગ બન્યો હતો અથવા કોઈપણ સામાવાળાઓએ તેમને આત્મહત્યા માટે ઉશ્કેર્યા હતા.

૯. આ એક નિર્દોષ છૂટકારો અપીલ છે જેમાં કોર્ટ નિર્દોષ છૂટકારોના હુકમમાં દખલ કરવામાં ધીમી રહેશે. ફરિયાદ પક્ષના કેસમાં નબળાઈઓ મામલાના મૂળ

સુધી જાય છે અને ફરિયાદ પક્ષના કેસ પર મોટો ફટકો મારે છે. આવા કિસ્સામાં, નિર્દોષ છૂટકારોના હુકમને બાજુ પર રાખવો સલામત રહેશે નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે પુરાવાઓએ વિદ્વાન ન્યાયાધીશને વિશ્વાસ પ્રેરિત કર્યો ન હોય જેમને સાક્ષીઓના વર્તનનું અવલોકન કરવાની તક મળી હોય. જેમ કે અમે વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલા દૃષ્ટિકોણ સાથે સામાન્ય રીતે સહમત છીએ, અમે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષીઓના પુરાવાને પુનરાવર્તિત કરવા અથવા વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દોષ છૂટકારોના કારણોને ફરીથી રજૂ કરવા જરૂરી માનતા નથી અને અમારા મતે, વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા લેવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણ સાથે સામાન્ય સંમતિ વ્યક્ત કરવી કેસની હકીકતોમાં પૂરતી હશે. (૧) ગિરિજા નંદિની દેવી અને અન્ય વિરુદ્ધ બિજેન્દ્ર નારાયણ ચૌધરી, એ.આઈ.આર. ૧૯૬૭ એસ.સી. ૧૧૨૪, અને (૨) કર્ણાટક રાજ્ય વિરુદ્ધ કેસોમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને આ વાત સાચી છે. હેમા રેડ્ડી અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૮૧ એસ.સી. ૧૪૧૭. પુરાવાઓની એકંદર પ્રશંસા પર, અમે સંતુષ્ટ છીએ કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે સામાવાળાને નિર્દોષ જાહેર કરવા માટે આપેલા કારણોમાં કોઈ ખામી નથી. એટલું કહેવું પૂરતું છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે સામાવાળાને નિર્દોષ જાહેર કરવા માટે તર્કસંગત અને ખાતરીકારક કારણો આપ્યા છે. વિદ્વાન વધારાના સરકારી વકીલ અમને વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા પહેલાથી જ લેવામાં આવેલા

દષ્ટિકોણથી વિપરીત અભિપ્રાય લેવા માટે સમજાવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે અને તેથી, અપીલ નકારી કાઢવાને પાત્ર છે.

ઉપરોક્ત કારણોસર, અમને અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા દેખાતી નથી. તેથી, અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને તેને ફગાવી દેવામાં આવે છે. વિવાદિત ચુકાદામાં વિંદ્રાન ન્યાયાધીશ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશોના સંદર્ભમાં મુદ્દમાલ લેખોનો નિકાલ કરવામાં આવશે.

(પટેલ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.